

Mój komendant

Powyżej studium portretowe młodej obrończyni Lwowa namalowane przez Stanisława Górskiego (1887-1955) i zatytułowane przez autora „Mój komendant”. Jest to zdjęcie przedwojennej pocztówki wydanej przez Salon Malarzy Polskich w Krakowie. Seria 146/1. (w zbiorach M.M.). Artysta studiował w pracowniach Józefa Pankiewicza i Teodora Axentowicza w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Chętnie malował pastelami portretowe wizerunki kobiet. Tworzył również obrazy olejne.

W 1918 r. we Lwowie została utworzona spontanicznie przez Polki, pragnące walczyć o niepodległość Ojczyzny, organizacja bojowa, ukształtowana jako Ochotnicza Legia Kobiet (OLK). W czasie walk o Lwów służyło w niej około 400 kobiet, zwanych Olkami. Do końca 1918 roku zginęło 66 kobiet-żołnierzy, walczących najczęściej na pierwszych liniach.

Podczas wojny polsko-bolszewickiej organizacja zwiększyła liczebność do 2,5 tys. ochotniczek i brała udział w działaniach wojennych m.in. w rejonie Warszawy. W połowie 1919 r. ochotniczki

Legii, pod dowództwem ppor. Wandy Gertz, uczestniczyły w obronie Wilna przed bolszewikami. Kobiety z OLK służyły praktycznie we wszystkich rodzajach wojsk polskich, poza wojskami pancernymi i lotnictwem. Spotkać je można było w szeregach piechoty, kawalerii, artylerii, łączności, służbie sanitarnej, intendenturze oraz w wywiadzie. Po zakończeniu działań wojennych OLK została rozwiązana (1922), a jej tradycje i niektóre funkcje przejęło w odrodzonej Polsce Przystosowanie Wojskowe Kobiet.

Mieczysław Metler

Olki w czasie ćwiczeń obsługi karabinu maszynowego Maxima. Z tyłu komendant Ochotniczej Legii Kobiet Aleksandra Zagórska. Lwów 1918